

V Brestu-Litovskem se je položaj nenadoma spremenil in obrnil na slabo. Ruski zastopnik Trockij je v seji mirovnih pogajalcev dne 11. t. m. izjavil, da je Rusija pripravljena izprazniti razen Perzije vse zasedene avstro-ogrske in turške pokrajine, če tudi Nemčija in njene zaveznice izpraznijo pokrajine, ki so jih v vojski zasedle. Trockij zahteva, da se mora narodom v zasedenih pokrajinah dati pravica, da z neovirano svobodnim ljudskim glasovanjem določijo, h kateri državi hočejo pripadati. Zastopnik Nemčije državni tajnik pl. Kühlman je izjavil, da ljudskega glasovanja ni treba, ker so si pokrajine Poljska, Litevska in Kuronska že izvolile svoja ustavna zastopstva, ki so se že ali pa se še bodo odločila kam hočejo spadati. V seji dne 12. januarja so ruski zastopniki svoje predloge glede na samoodločitev narodov v sedaj od Nemčije in Avstrije zasedenih ruskih pokrajinah, glede na ljudsko glasovanje in druga vprašanja predložili spisane. Zastopnik nemškega armadnega vodstva general Hoffmann je odločno povdaril, da Nemčija ne mara izprazniti zasedenega ozemlja in tudi ne bo dovolila ljudskega glasovanja v zasedenih pokrajinah kakor si ga želi Rusija. Kuronsko in litevsko ljudstvo, prebivalstvo mesta Rige in otokov Oesel, Dagö in Moon se je baje že izjavilo za ločitev od Rusije.

Med tem se vršijo v Berlinu posvetovanja pri nemškem cesarju. Teh posvetovanj se udeležujejo generala Hindenburg in Ludendorff, prestolonaslednik, kancelar grof Hertling in drugi odlični nemški državniki. Cesar sprejema zastopnike nemških strank. Vsenemci in druge stranke, ki so proti sporazumnemu miru in za osvajanje tuje zemlje, skušajo pridobiti upliv pri cesarju. Sploh pridobiva v Nemčiji struja, ki je za aneksije (pridobitve ozemlja) in torej tudi za nadaljevanje vojske, vsak dan več tal.

Posebni mir z Rusijo je torej v veliki nevarnosti.

Pritožbe savinjskega kmeta.

(Dopis iz vranskega okraja.)

Že 50 let kmetujem, pa od leta 1859 nisem pridelal tako malo žita kot letos. Pa kaj, takrat se ga je lahko kupilo. Dva moja sosedata sta leto za letom vozila z vozom (ker se ni bilo železnice) na Hrvaško v Sisek po žito. Kam pa naj sedaj gremo ponj?!

Savinjska dolina še v dobrih letinah razven krompirja ni pridelala za-se dovolj žita, veliko manj še pa sedaj, ko imamo veliko njiv zasajenih s hmeljem; posebno graščaki in veleposestniki so opustili pridelovanje žita. Ravno tako so opustili tukajšnji graščaki že nekaj let pred vojno svinjerejo ter so rajše moko in speh kupovali, češ, da se svinjereja ne izplača, kar je tudi istina. To-tudi kmetje dobro vemo, ali kaj, ko si ne moremo pomagati.

Graščaku se pri dohodninskem davku pri hmelju za pridelovalne stroške odbije pri 1 kg 1 K 40 v. kmetu pa samo 1 K. Ali je to pravično? Vlado moške nas vedno učijo, kako moramo delati in kako varčevati, kakor da bi kmet bil otrok. Ti gospodje so po naših mislih sami potrebni počuka.

Bogataši si ne odrečejo nobene ugodnosti. Ali bi ne bilo pametno in potrebno, tistih 5000 vagonov ječmena, ki je namenjen za pivo, porabiti raje za

„Le pazite! Ta moj smuk v grabo se še bo mameval nad Vami!“

Ni bil strelec stari in ne jezdec, a prerok je pač bil, ker se je njegovo v prihodnost segajoče žuganje udejavilo na meni še istega dopoldne.

Nazaj grede iz postojank, sva jezdila po ravni korakoma eden za drugim. Potegnil je močen zimski piš; gosta megla se je razblinila in naju je pozdravil kot ribje oko jasen zimski dan. Ta najino šetanje na konjih po bukovinski ravnini je zasledilo rusko oko. Zažvižgalo je po zraku; prvi šrapnel je počil daleč za nama. Stari se je prestrašeno stresel na konju ter viknil:

„Narazen! V galop!“

Sva se zapodila vsak v svojo stran, da odneseva celo kožo. Rus pa ni odnehal. Jeden šrapnel za drugim je frčal pa ne za oberstom, ampak na levo za menojo. Razpočilo se je pred menojo; konj je kleknul na prvi nogi, omahnil na stran in me podsul pod se.

K sreči se je prekobilnil v smrtnem boju še na desno, da me vsaj zadušil ni. Pri zavesti sem ostal kljub silnemu padcu in pritisku od konja. Otič sem se od pet do glave, a krvi mi ni puščal ne nos in ne konj, ki je pobrcal začet v vrst v zadnjih izdihljajih po snegu. Mene so bolela samo prsa vsled padca.

(Dalje prihodnjič.)

živež? Kajti letos bo med nami veliko ljudi trpelo glad, od žejne pa nihče ne bo umrl. Ravno tako nespamet je, ker se pusti vsako leto za človeško hrano potrebnega živeža pokuhati v žganje. Žganja bi se naj le toliko varilo, kolikor se ga potrebuje neobhodno.

Marsikaj bi še bilo ugovarjati, pa kaj, ko glas kmeta ne pride do ušes visokih gospodov, razen če bi kaj žaljivega pisal. Za take reči pa imajo visoki gospodje tanek posluh.

Nemški meščani in socialni demokratje pozivajo vlado proti kmetom.

Gospodarski svet mesta Gradec, v katerem sedijo sami nemški in socialdemokratski uradniki, trgovci in drugi meščani, je pred Božičem 1917 napravil naslednji sklep:

„Cesarska namestnija se poziva, da naj izvede rekviriranje žita na Štajerskem z vso strogoostjo.“

Proti temu sklepu, ki znači sovražno mišljenje nemških meščanov proti kmetu, so srednještajerski kmetje že na raznih zborovanjih odločno ugovarjali. Tudi slovenski kmetje protestirajo z vso odločnostjo proti temu vmešavanju nemških meščanov in socialnih demokratov v naše kmetijske zadeve. Iz sklepa graškega gospodarskega sveta je razvidno, da ljudje, ki sedijo v tem odboru, niti od blizu ne poznajo gospodarskih razmer našega kmetijskega prebivalstva. Težavne razmere na kmetih so jim popolnoma tuje, kajti sicer bi jim že moralo biti znano, da se že več mesecev s pomočjo vojaštva in pod nadzorstvom politične oblasti vrši stroga rekvizicija kmetijskih pridelkov. Gospodje v Gradcu tudi ne vedo, kaj so naši kmetje že vse oddali žita, živine, krompirja, sadja, repe, sena in slame. Ali se naj našega kmeta s prisilnimi rekvizicijami še bolj pritiska? Ali se naj naše marljivo kmetijsko prebivalstvo v zahvalo za njegove skoraj nadčloveške trude in napore popolnoma oropa njegovih pridelkov in ga izroči neizprosni gladi? Meščani bi radi, da bi bil kmet suženj na lastni grudi. Zakaj se ti gospodje ne obračajo do vlade, naj raje poskrbi, da bo prišlo več živil iz Ogrske in Rumunije, kakor to storijo druga mesta? Odkrita povedano: S takimi predlogi se še bo prepad med mestnim in kmetijskim prebivalstvom bolj poglobil.

V imenu slovenskoštajerskega kmetijskega ljudstva odločno ugovarjamo proti hujškajočemu nastopu graškega gospodarskega sveta.

Slovenski hlapec za Jugoslavijo.

Izpod hlapčeve roke smo dobili naslednji članek:

Odkod je politika, ne vem. Vsi občutimo grozote vojske, ki je brezdomno sad slabe politike. In tudi jaz kot hlapec moram občutiti ta sad. Vsi stanovci se pritožujejo po svojih zastopnikih, da jim že gre na kožo. Kako pa je s posli? Ali smo menda izvržek človeške družbe? Kako nam zdaj gre zaradi obleke, ne maram pisati, saj za nas ni drugega kot zapoved in postava. Za zdaj nam ostane samo vprašanje, kako dolgo bomo še shajali z obleko in z obuvanjem. Veliko bi imel o tem pisati, a se bojim, da bi dobil „Slov. Gospodar“ belo rožo-mogoto, kakor jo naziva Jugoslovani v 6. stevilki.

Kam gre naša pot v bodočnosti? Ker sem zaposlen v taki službi, da imam priliko vsak dan občevati z različnimi ljudmi, vam lahko to-le povem: Večina ljudi, revnejših slojev, posebno mladi ljudje, nameravajo po vojni iti iskati v drugo državo varstva in kruha. Če ga vprašam, tukaj, dobim od slehernega odgovor: „Kaj bom pa tukaj, saj dozdaj nisem videl še ene odredbe, ki bi ščitila revnega človeka. Če si kupiš obleko, boš plačal petkrat toliko, kakor zaslužiš. Revni mora plačati kakor kak grof. Na Slovenskem je v tem oziru skoro najhujše, ker nas nihče drugi en zagovarja, kakor poslanci in pa slovenski časopisi in za-te ima vlada gluha ušesa. Če ne dobi Jugoslavija samostojnosti, bo pri nas ostalo vedno tako. Zato pa raje grem, kakor da bi bil do smrti suženj nemških mogotcev.“

Tak odgovor dobim od vsakega, od vojaka in od civilista. Vsled tega sem prepričan, da če ne bo vlada opustila dosežanje poti, mora računati na obsežno izseljevanje. Zemlja brez ljudi je to, kot hlev brez živine. Ali vsenemški vojni hujšakci še sedaj nimajo dovolj vojne? Mislim, da si je še niso okusili. Če bi jih tako stiskala vojska kot nas Slovence, bi bili drugega mnenja. Za danes dovolj! V. R.

Junaški čin strelcev 26. polka.

Slovenec rešil Nemce.

(Izvirno poročilo iz italijanskega bojišča.)

Da ne bo naš polk čisto pozabljen, hočemo vam opisati dan najhujših bojov, katere smo srečno pre-

stali. Bilo je dne 13. novembra 1917 zvečer pri mestu Longarone. Ob 7. uri zvečer dobi 3. stotnija povelje, iti nemškim četam na pomoč. Hodili smo čez doline in bregove, predno smo prišli na cesto. Že v tistem trenutku, ko smo prišli na cesto, nas je polentar zagledal in nas je obsul s točo granat in šrapnelov. Mi pa kar naprej in čez reko Piavo na drugo stran. Most je bil razstreljen, torej se je reklo prekoračiti vodo. Voda nam je segala do vratu in je bila močno deroča, zato je tudi marsikateri našel hladni grob v vodi. Tuka je bilo ranjenih mnogo naših tovarišev, izmed njih hočemo omeniti samo enega po imenu Korošec, doma iz Petrovca pri Celju. On je bil ranjen pri prehodu čez to vodo od puškine kroglice. Pa ker je vedel, da je na drugi strani reke nemškim četam hitra in močna pomoč potrebna, ni hotel iti nazaj na obvezovališče, ampak je z ranjeno roko zraven svojih tovarišev hitel naprej. Še ravno v pravem trenutku smo prišli do nemških čet, ki so imeli strašne izgube. Ostalo jim je samo 70-80 mož. V istem trenutku, ko so nas zagledali, so se nam hitro pridružili in so se skupno z našo stotnijo spustili nad polentarija. Kri je tekla v potokih. Tukaj je bil zopet naš tovariš Korošec ranjen v isto roko, in sicer mu je granata odtrgala roko.

Izgube so bile na obeh straneh velike, pri polentarijih naravnost strašne. Zmaga je bila naša in njen je znašal do 8000 mož, 37 topov in 65 strojnih pušk. Zato nam pa tudi plačilo ni izostalo. Naša 3. stotnija je dobila 1 zlato, 5 srebrnih I. vrste, 37 srebrnih II. vrste in 62 bronastih kolajn. Tudi od nemškega poveljstva smo dobili 5 železnih križcev. Ta dan bo pisan v zgodovinski knjigi naše stotnije z zlatimi črkami.

Pozdravljamo vse Slovence in Slovenke: Desetnik Albin Kmetec iz Ptuja, desetnik Alojz Tomasini iz Slov. Bistrice, strelce Janez Verstovšek iz Pišec pri Brežicah, Franc Drevenšek od Sv. Barbare pri Ptuj, Matija Emeršic iz Leskovec pri Ptuj, Jožef Stermecki iz Bizelskega, Rudolf Krajnc od Sv. Martina pri Mariboru, Tomaž Hodnik iz Mislinje pri Slovenjgradu, Kasimir Vindiš iz Cvenblina (Hrvaško), Janez Hrastnik iz Sp. Polskave.

Pretakanje vina.

Čas prvega pretakanja vina je prišel, zato naj nihče ne zamudi, tega važnega kletarskega dela opraviti. Letos, ko je vino izredno dragoceno, je še bolj treba, da ž njim pravilno ravnamo in da ga ne pustimo po nemarnosti pokvariti. Zdaj, v mrzlem in zimskem vremenu, ko so se drože v vinu že popolnoma polegile in ko se je vsled mraza tudi velik del vinskega kamna iz vina izločil, je najbolj pripraven čas, da ga od teh, lahko pokvarljivih snovi ločimo ali posnamemo. Zato imenujejo to delo Vipaveci presnemanje vina. Nobeden, še tako neznamen vinogradnik Vipavske doline ne bo pustil čez zimo vino na drožeh, ker dobro ve, da z nastalo spomladno gorkoto pride vino v nevarnost, da se pokvari.

Na Dolenjskem je pa (in tudi na Slovenskem Štajerju!) žal dosti vinogradnikov in celo takih, ki se smatrajo za zelo učene in so le težko dostopni temu, da bi jih kdo podučil, ki so mnenja, da so drože v vinu nekaj posebno zlahtnega in da je takorekoč greh vino od drož presneti. Mnogi pravijo celo: „Otrok mora ostati pri materi“, pri čemur je razumljivo, da je vino otrok in drože njegova mati. Če pa imenuje kdo vino otroka, ne sme reči, da so drože njegova mati, temveč njegovo blato. Da pa noben otrok v blatu rad ne leži, ampak vpije, da se ga ožedi, to ve vsaka mati in tudi menda vsak oče. Zato opustite, vinogradniki, starokopitne prislovice in nemarne ravnanje v vinom in oprimate se umnega kletarstva, ki veli: v zimskem času je treba vino od drož presneti. Kaj so drože? Blato in izmeček. Obstoje po večini iz beljakovin, vinskega kamna in iz raznih gliv, med temi mnogo vinu škodljivih.

Spomladi, ko postane v kleti gorko, se prično drože v vinu s pomočjo v njih se nahajajočih gliv razkrajati, vino se skali, zašumi in zavre. Če se to komu ne zgodi, potem mora pač govoriti le o veliki sreči. Zato naj se tej nevarnosti nihče ne izpostavlja in vino v sedanjem času pretoči. Po pretakanju postane vino bolj stanovitno in se raje učisti. Pri prvem pretakanju ali posnemanju vina veljajo ta-le pravila:

1. Če je vino stanovitno in svetle barve, dobro ga prezračiti in se bo rado učistilo. Žveplati ga ni treba ali le malo. Tudi rdeče vino ne žveplaj močno, ker postane bolj svetle barve.

2. Če je vino bolj gosto, to je sluznato (volno), na zraku pa ne rjavi, potem ga dobro prezračiti, z metlico raztepi in dobro zažveplaj. Isto stori, če diši vino po žveplenem vočku (gnilih jajcih).

3. Če je vino kalno, pa kaže znamenja kakšne bolezni, posebno pa znamenja rjavenja (t. j., da v kozarcu v 24 urah porjavijo, ga ne mešaj preveč z zrakom in ga dobro zažveplaj.

4. Vino pretoči le v zdrav, dober, popolnoma čisto pomit sod.

5. Ker je dobrega žvepla za žveplanje vina težko dobiti, poslužuj se mesto njega natrijevega bisulfit, t. j. belega, močno po žveplu dišečega praška. Dobriš ga v drogerijah in pri o. kr. Kmetijski družbi.

Na vsak hektoliter (100 litrov) vina vzemi v prvem slučaju 2 do 3 grame, v drugem 3 — 4 grame, v tretjem slučaju 4 do 5 gramov, torej največ 1/2 deke zatrijevega bisulfitu na 1 hektoliter vina. Bisulfit se razmeša v kozarcu čiste vode, se vlije v vino in se tam dobro premeša.

B. Skalicky.
kletarski nadzornik na Kranjskem.

Naše žrtve za domovino.

Kakor v vsaki župniji, tako tudi pri nas pobira smrti ravno najboljša fantje junake-vojake mladih let. Naša občina Podvinska je že darovala 18 fantov in mož domovini na oltar. Ma'oj se sliši tako ogromno število. V nedeljo, dne 9. decembra, je zapel naš zvonček zadnjič v slovo Alojziju Grabar. Bojeval se je celih 32 mesecev na italijanskem bojišču. Padel je dne 26. novembra in je pokopan daleč v Italiji. Ljubi bratec! Naj Ti bo sovražna zemljica lahka! Bil je tudi zvest naročnik „Slovenskega Gospodarja.“

Sv. Barbara v Haložah: Za cesarja in domovino je umrl v Celju dne 30. marca 1917 Janez Berlek, večletni naročnik „Slovenskega Gospodarja“ in črnovojnik, dne 17. julija pa hči Marija Berlek v 20. letu svoje starosti. Za očetom in sestro žalujejo mati, hčerka in dva brata-vojaka. Starejši je že 1 leto vjet v Italiji.

Iz Rač se nam piše: Žalostno brzojavko smo sprejeli dne 22. dec. iz dunajske bolnišnice. Umrl je priden mladenič Stefan Stern iz Rač, star 26 let. Služil je pri strelih in se je nahajal že od začetka vojne na bojišču. Dne 26. nov. ga je zadela sovražna krogla v levo nogo, katera mu je povzročila tudi smrt. Izdihnil je dne 21. dec. svojo blago dušo.

Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. nam poročajo, da je na italijanski fronti v 11. ofenzivi na hribu Sv. Gabrijela padel dne 26. avg. 1917 Fr. Kokol iz Dragoviča, zadet od ročne granate v glavo in prsi, v najlepši dobi svojega življenja, star še le 25 let.

Padel je na italijanskem bojišču dne 24. nov. 1917 mladenič Janez Kauran, doma od Sv. Duha pri Lučanah, v 23. letu svoje starosti. Bil je pošten, vzoren mladenič. Silno je ljubil svoje starše. Vse, kar je zaslужil, je dal staršem, da bi ne trpeli preveč pomanjkanja.

Od sovražne granate zadet je daroval svoje življenje za domovino 20letni Jožef Potrata, posestniški sin v Čečah, okolica Sv. Marka, župnije Trbovlje. Bil je tih, a zelo priden mladenič.

Od Sv. Jurija v Slov. gor. se nam poroča: Došla je žalostna vest, da je dne 29. novembra 1917 daroval svoje življenje na oltar domovine 20letni edini sin France Šef. Zadela ga je italijanska granata. Bil je tih in priden. Vsi so ga radi imeli. Izdelal je devetmesečni tečaj na vinarski Šoli na Silberbergu. Bil je naročnik „Slov. Gospodarja“ in tudi druge slovenske liste je rad prebiral. Bil je tudi član Marijine družbe. Ker je bil Marijin sin, upamo, da njegova duša po prestanih naporih sedaj že uživa nebeško veselje. Vidimo se še enkrat nad zvezdami!

Jože Lah piše, da je dne 24. oktobra 1917 njegov bratranec in tovariš Tomaž Stampar, doma od Sv. Miklavža pri Ormožu, žrtvoval na italijanskem bojišču svoje mlado življenje za cesarja in domovino.

Krepkega ter domoljubnega fanta je izgubil Veržej v Andreju Čmerekar, ki je, kakor poroča njegov prijatelj, umrl na bojišču za domovino in cesarja. Rajni je pred odhodom iz svojega rojstnega kraja prav navdušeno zapel krasno pesmico „Lepa naša domovina“ in tako navduševal tudi druge mladeniče. Vzbuja naj ljubi Bog veliko takih domoljubnih fantov med našim slovenskim narodom, posebno sedaj v teh težkih časih!

Vsem padlim slovenskim žrtvam naj ohrani narod trajen spomin!

Na bojiščih.

Položaj na bojiščih se ni mnogo spremenil. Na italijanski fronti so prešli Lahi s pomočjo Angležev, Francozov in Amerikancev ter njih topništva k napadanju. Ob Piavi stojijo že baje sovražne baterije na nekaterih mestih na levem bregu reke. Kljub snežnim zametom in mrazu napadajo Lahi in Francozi naše gorske postojanke na obeh straneh reke Brente. — Na francoskem in macedonskem bojišču srdit artilerijski ogenj. — V Rimu se vrši konferenca italijanskih, angleških, francoskih in ameriških vojskovodij in državnikov. Posvetovali se, kako bi smoladi najuspešneje pričeli z veliko ofenzivo proti Nemčiji in njenim zaveznicam. Slabo upanje na mir!

Ravno politično vprašanje

Avstrijski državni zbor se sestane prihodnji torek, dne 22. jan. V razpravo morda pride tudi mirovno vprašanje.

Zasedanje delegacij je radi mirovnih pogajanj v Brestu-Litovskem odloženo za poznejši čas.

Na Hrvaškem je gibanje za ujedinjenje Jugoslovancev vedno močnejše. Dan za dnem se oglašajo mesta, trgi, občine, društva, duhovščina in žensko za jugoslovansko deklaracijo. Ljudstvo glasno kliče: Združimo se z brati Slovenci in Srbi v močno habsburško jugoslovansko državo. — Hrvaški sabor bo začel zborovati zopet dne 4. februarja.

Če hi se trdno držijo svoje zahteve, da se naj za Čehe in Slovake v Avstriji in na Ogrskem ustanovi samostojna država pod habsburškim žezlom. Dne 6. t. m. so v Pragi zborovali češki poslanci in voditelji naroda. Izdali so navdušen oklic na češki in slovaški narod. Oklic pa je cenzura na zahtevo Madžarov in Nemcev zaplenila. — Če hi in Poljaki v Slezijski so sklenili, da bodo skupno nastopili proti Nemcem! Ves češki narod je krepko na braniku za svoje pravice in svojo svobodo.

Nemški vojni hujskači so pridno na delu. Minuli petek so sklicali nemški radikali v Gradcu shod, na katerem bi bil imel govoriti znani nemški hujskač poslanec Wolf za nadaljevanje vojne dokler ne prisilijo Nemci svojih sovražnikov, da sprejmejo mir, kakoršnega hočejo oni. Toda delavci so shod razbili in Wolf niti ni prišel do besede. — V soboto je imel isti Wolf shod v Mariboru, kjer je pa imel več sreče nego v Gradcu. Sicer so ga nekateri vsenemci, katerim je Wolf se premalo nemški, nekaj motili in tudi neki navzoči delavci mu je zaklical: „Vi lahko govorite, ker ste siti, a mi smo lačni!“.

dočim so mu drugi svetovali, naj gre on v strelske jarkove, a v splošnem je mogel svoj hujskajoči govor vendar mirno končati. Ves njegov govor ni bil drugo, kakor hujskanje proti Slovanom, a posebno mu teži v želodec naša jugoslovanska deklaracija. Pred jugoslovansko državo ima strašno strah in to je le znamenje, da smo na pravi poti. Rekel je, da Avstrija in Nemčija ne smeta skleniti sporazumnega mira, ampak le mir, pri katerem bosta oni narekovali mir. Kdaj se bo to zgodilo in koliko potokov krvi bi se še moralo preliti, predno pridemo tako daleč, tega gospod Wolf seveda ni povedal. Vsi tako željno pričakujemo miru, ki naj nam bi prinesel konec tega našega strašnega trpljenja, a ti ljudje hodijo naokoli in pridigujejo še več krvi, še več! Mariborski pramenčeki pa mu pri tem ploskajo. Seveda, čimdelj bo trajala vojna, tembolj bodo oni obogateli. Če bo kmet pri tem spraznil svoje hleve, opustošil svoja polja in uničil svoje vinograde, in če delavci z družinami vred umirajo lakote, kaj to njim mar? Oni so siti. Ko poteka lakota tudi na njih vrata, bodo že drugačnega mnenja. — Tudi v Beljaku so imeli minulo nedeljo vsenemci shod, na katerem so hujskali proti jugoslovanski državi in se izrekli za nadaljevanje vojne. Na tem zborovanju je imel glavno besedo znani vsenemški prerok profesor Angerer. Tudi on hoče še krvi, še več krvi...

Ogrski Rumuni in Ukrajinci so imeli več velikih shodov, na katerih so sklenili, da na noben način ne bodo več biti tlačani in sužnji Madžarov. Zahtevajo pravico samoodločevanja.

Na Ogrskem bo menda prišlo zopet do političnih sprememb. Cesar baje ni maral pritrditi drzni madžarski zahtevi, da bi se ogrska armada popolnoma ločila od avstrijske. Vsled tega je stališče Wekerlovega ministrstva omajano.

Tedenske novice.

Duhovniška vest. Župnijo Sv. Florjan pod Bočem je dobil č. g. Karel Malajnar, kaplan v Žetalah.

Vojni kurat č. g. Jožef Vrečko je zopet vpo-klican v vojno službo in je te dni odšel na italijansko bojišče.

Obmejnimi slovenskim dekletom! Na Svečnico, 2. februarja imajo svoje zborovanje dekleta iz obmejnih krajev v Št. Ilju v Slov. goricah. Govoriti pride velezaslužni mladinski organizator dr. Hohnjec. Pridite, dekleta v največjem številu! Dekliška zveza v Št. Ilju mora oživeti ter iti po poti, katero je hodila pred vojno! Vspored prireditve, ki se začne ob 3. uri popoldne, je: občni zbor Bralnega društva, govor in petje, potem igra: »Najdena hči,« v treh dejanjih. Že davno je pesnik opominjal: »Naš čolnec otmimo!«

Za Jugoslavijo so se se izjavile naslednje občine, zastopi, društva, duhovščina in žensko: Duhovščina šaleške in novocerkovske dekanije, okrajna zastopa Št. Lenart in Smarje, občine: Dogoše p. Mariboru, Sv. Benedikt v Slov. gor., Plat v rogaškem okraju, Sv. Andraž v Slov. gor., Šmartno pri Slovenjgradu, Majšperk pri Ptuj, Ploderšnica pri Mariji Snežni (ob jezikovni meji), Presika pri Ljutomeru, Lehen pri Ribnici, Salovec pri Ormožu, Blanca pri Sevnici, Št. Jurij pod Dončko goro, Sv. Peter pod Sv. gorami, trg Kozje, Št. Pavel pri Preboldu, Ponikva ob južni žel., Sv. Križ pri Slatini, trg Studenice, Hrastovec, Brezje in Modraže pri Poljčanah, Lastnič pri Kozjem, Sedlarjevo pri Kozjem, G. in Sp. Jakobski dol (ob jezikovni meji), nad 1500 Slo-

venk v mestu Maribor, 126 Slovencev iz Ptuja, 183 iz Ljutomera, 70 iz Sevnice ob Savi, 135 iz Smarjane pri Slovenjgradu, 100 iz Oplotnice pri Konjicah, več sto Slovencev iz Št. Ilje v Slov. gor., Trbovelj, Središča in Male Nedelje, udje okrajnega zastopa v Kozjem, prostovoljno gasilno društvo v Družmirju p. Šostanju, učiteljsko ljudsko šolo v Globokem p. Brežicah in krajni šolski svet v Jurklostru.

Kam je pošiljati izjave za jugoslovanske države? Izjave občin in drugih zastopov ter sploh vseh organizacij in skupin se pošiljajo Jugoslovanskemu klubu, Dunaj, Parlament. Ob enem se naj obvesti o storjenem sklepu tudi naše uredništvo. Stajersko slovenstvo, na plan za boljše bodočnost jugoslovanskega naroda pod habsburškim žezlom!

Jugoslovanska deklaracija v Mariboru. Včeraj, v sredo, dne 16. januarja zjutraj je neko zavedno dekle na tukajšnjem Glavnem trgu pri Slovencih pobiralo podpise za ujedinjenje Jugoslovancev pod habsburškim žezlom. Policaj je to opazil in ji je odvzel nabiralno polo. Proti temu nasilnemu koraku mariborskega policaja najodločnejše ugovarjamo. Naše stremiljenje po osamosvojitvi jugoslovanskih narodov je pošteno in odkrito. Mi povsod in odločno povdarjamo, da hočemo našo Jugoslavijo od Adrije do Mure pod žezlom habsburške cesarske hiše. Mi še nismo nikdar proslavljali tujih vladarjev, kakor to delajo Nemci, ki se ob vsaki priliki navdušujejo za priklopitev Avstrije k Prusiji in vpijejo »Heil« pruski vladarski hiši Hohenzollerncevi. S silo odvzeto polo zahtevamo nazaj, če ne, se bodo proti storilcu ubrale druge strune. Postopanje mariborske policije in Nemcev proti Slovincem in našim poštenim in upravičenim zahtevam pa naj nas bodri v tem oziru, da bomo zbrali pod jugoslovansko deklaracijo podpise vseh Slovencev in Slovencev v Mariboru. Slovenke mariborske, na plan za našo svobodo, za srečno Jugoslavijo!

Dan vstajenja se bliža. »Le vstani, vstani narod moj, v blato, prah teptaj! Pepelni dan ni dan več Tvoj; Tvoj je vstajenja dan!« Tako je prepeval svoj čas naš slavni pesnik Gregorčič in to čutimo tudi mi na jugozapadu monarhije z orožjem v roki. Tudi mi čutimo oni vstajenja dan, ki se nam bliža po jugoslovanski deklaraciji, zato pozdravljamo z navdušenjem naše narodne delavce in prvoboritelje za jugoslovansko idejo. F. pl. Reya, M. Mudjavoršek, A. Železnik in mnogo drugih.

Kje je kaznjivo veleizdajstvo? Nemški in nemškutarski listi kričijo na ves glas, da je naša zahteva po jugoslovanski državi, kakor je povedano to v majniški deklaraciji, veleizdajništvo in vsled tega kaznjiva. Kaj se to pravi? Mi hočemo ostati pri monarhiji, hočemo ostati pod habsburško vladarsko hišo, a mi nočemo stati več pod jarmom avstrijskih Nemcev, ki nas tlačijo in izsesavajo že stoletja in stoletja. Mi ne kričimo proč od Avstrije — v kolikor se pod Avstrijo razume monarhija — ampak proč od avstrijskega nemštva! Svoji hočemo biti, ne več podlaga tujčevi peti! Kje je torej kaznjivo veleizdajništvo? Ni ga nikjer in nemškutariji in Nemci se zastoj trudi, da bi vlado prisilili, naj nas zasleduje in kaznuje. Vlada tega ne bo več storila, samo enkrat, začetkom vojne, je nemškutarijem nasledila in je nas preganjala. Sedaj mora dve komisiji okoli pošiljati in popravljati storjene krivice. Vlada pozna našo deklaracijo in dopušča, da se borimo za njeno uresničenje. Kar pa Nemci mislijo, to pa je druga stvar. Oni nečemo naše samostojnosti, ampak nas in sebe bi radi izročili vsemogočnosti pruskih kraljev, za katere so se ves čas vojne tako strastno in odkrito navduševali. Vlada pozna, da je pravo veleizdajništvo pri Nemcih doma, ne pri Jugoslovancih, ki želijo la svobodo svoje domovine!

Uradniki hujskači. Naša vlada je razglasila, da stoji na stališču: Mir brez pridobitev in odškodnin. V Mariboru pa je zadnjo soboto na Wolfovem shodu predlagal nemški finančni uradnik dr. Kavalari: Mi smo proti vsakemu miru, ki nam ne razširi našega ozemlja in ne donese odškodnine. Tako Nemci in z njimi vred »Stajere« hujskajo za nadaljevanje vojne, ker sami nič ne trpijo in ne vidijo strašnega trpljenja ljudstva. Taki uradniki kakor je Kavalari pa bi morali izginiti z jugoslovanske zemlje, na si pri Nemcih išče kruha!

Nemci besnijo — mi pa na delo za Tiskovni dom! Naše blago in dobro ljudstvo se zelo zanima za Tiskovni dom, ker pozna njegovo potrebo za Slovence na Stajerskem. Od vseh krajev prihajajo prispevki v takem obsegu, da ne moremo vseh imen naproti objaviti. Odlikujejo se pri nabiranju posebno naša narodna dekleta, zbrana v Marijinih družbah, pa tudi žene, možje in mladeniči niso nič manj navdušeni za Tiskovni dom. Vsi stanovi tekmujejo med seboj in polagajo svoje darove na narodni oltar. A Nemci seveda težko gledajo požrtvovalnost našega ljudstva za Tiskovni dom, ker dobro vedo, da bo Tiskovni dom pravo kulturno središče stajerskih Slovencev in močna trdnjava, ki bo stajersko ljudstvo branila pred ponemčevanjem. Zato so pred dve